

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Εσωτερικών

Υποδομών και Μεταφορών

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Θέμα: «Άμεση στήριξη και ουσιαστική αντιπλημμυρική θωράκιση Καλλονής και Σκάλας Καλλονής Λέσβου».

Η πρόσφατη κακοκαιρία που έπληξε τη Λέσβο είχε ως αποτέλεσμα εκτεταμένες πλημμύρες στη λεκάνη Καλλονής–Σκάλας Καλλονής, με υπερχείλιση του ποταμού Τσικνιά, μετατροπή των δρόμων σε χείμαρρους και σοβαρές ζημιές σε κατοικίες, καταστήματα, αγροτικές εγκαταστάσεις και δημόσιες υποδομές. Δυνάμεις της Πυροσβεστικής και της Πολιτικής Προστασίας χρειάστηκε να επέμβουν για αντλήσεις υδάτων, διασώσεις πολιτών και διάνοιξη δρόμων, ενώ η λειτουργία σχολικών μονάδων ανεστάλη για λόγους ασφάλειας.

Η εικόνα αυτή δεν αποτελεί μεμονωμένο «ακραίο» φαινόμενο, αλλά επανάληψη ενός γνωστού κινδύνου στη συγκεκριμένη περιοχή, με επίκεντρο τον ποταμό Τσικνιά και το λεκανοπέδιο της Καλλονής. Η βροχόπτωση δεν ήταν ούτε ακραία σε μέγεθος, ούτε απρόβλεπτη, καθώς υπήρχαν έγκαιρες προειδοποιήσεις των μετεωρολόγων. Παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις τοπικών φορέων και επιστημονικών φορέων, δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα ένα συνεκτικό πλέγμα παρεμβάσεων: οριοθέτηση και τακτική συντήρηση ρεμάτων, αντιπλημμυρικά έργα σε επίπεδο λεκάνης απορροής, έργα ανάσχεσης ανάντη, επαρκείς διατομές τεχνικών, καθώς και λειτουργικά σχέδια εκκένωσης και έγκαιρης προειδοποίησης με συστήματα παρακολούθησης στάθμης.

Παράλληλα, η Πολιτεία διαθέτει από το 2018 πλέον θεσμοθετημένα εργαλεία στρατηγικού σχεδιασμού, όπως τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ, των οποίων η 1η αναθεώρηση ολοκληρώθηκε το 2025 - με 4 χρόνια καθυστέρηση και αφού καταδικάστηκε η χώρα μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για αυτή την ολιγωρία - και τα οποία μπορούν να κατευθύνουν στοχευμένα μέτρα πρόληψης και θωράκισης σε επίπεδο λεκανών απορροής. Ωστόσο, τα εργαλεία αυτά δεν φαίνεται να έχουν μετατραπεί, στην περίπτωση της λεκάνης Καλλονής–Τσικνιά, σε συγκεκριμένα έργα, κανονισμούς και παρεμβάσεις χρήσεων γης που να μειώνουν ουσιαστικά τον κίνδυνο. Δεν είναι η πρώτη φορά που διαπιστώνεται αυτό, καθώς και στη Θεσσαλία είχε συμβεί το ίδιο.

Οι πολίτες της περιοχής βρίσκονται σήμερα αντιμέτωποι με τις συνέπειες αυτής της θεσμικής και επιχειρησιακής υστέρησης: επαναλαμβανόμενες καταστροφές, απώλεια εισοδήματος, βλάβη στον εξοπλισμό και τις υποδομές, ψυχολογική επιβάρυνση και αβεβαιότητα για το μέλλον. Ταυτόχρονα, το Δημόσιο επιβαρύνεται κάθε φορά με πολλαπλάσιο κόστος για αποζημιώσεις, αποκαταστάσεις και επείγουσες

παρεμβάσεις, σε σύγκριση με το κόστος που θα απαιτούσε μια συστηματική επένδυση στην πρόληψη, την ορθολογική χωροθέτηση χρήσεων και την έγκαιρη υλοποίηση αντιπλημμυρικών έργων.

Σε αυτό το πλαίσιο, καθίσταται αναγκαίο να υπάρξει:

- Άμεση, διαφανής και δίκαιη στήριξη των πληγέντων νοικοκυριών και επαγγελματιών.
- Στοχευμένη ενίσχυση του Δήμου και της Περιφέρειας με πόρους και προσωπικό για την αποκατάσταση.
- Συγκεκριμένο, δεσμευτικό σχέδιο αντιπλημμυρικής θωράκισης της λεκάνης Καλλονής–Τσικνιά, με αξιοποίηση των υφιστάμενων ΣΔΚΠ, των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων και των καλών πρακτικών φυσικών λύσεων (αναδασώσεις, αποκατάσταση υγροτόπων, παρεμβάσεις στη λεκάνη απορροής).

Επειδή, οι πρόσφατες πλημμύρες στην Καλλονή και τη Σκάλα Καλλονής ανέδειξαν, για ακόμη μία φορά, σοβαρή υστέρηση στην πρόληψη, τη θωράκιση και τον συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών, με άμεσες επιπτώσεις στην ασφάλεια των πολιτών, στις κατοικίες, στις επιχειρήσεις και στις τοπικές υποδομές,

Επειδή, πρόκειται για μια πολιτικά επαναλαμβανόμενη αποτυχία της κυβέρνησης που κοστίζει ακριβά,

Επειδή, η απουσία ολοκληρωμένης αντιπλημμυρικής στρατηγικής και προληπτικών έργων οδηγεί σε πολλαπλάσιο δημοσιονομικό κόστος από αποζημιώσεις και αποκαταστάσεις, σε σχέση με το κόστος που θα απαιτούσε μια έγκαιρη επένδυση στην πρόληψη, ενώ εντείνει το αίσθημα ανασφάλειας και εγκατάλειψης των κατοίκων,

Επειδή, αντί να ενισχυθεί το προσωπικό της πολιτικής προστασίας στο Πυροσβεστικό Σώμα, στη ΓΔΑΕΦΚ, στην ΕΜΥ και στους ΟΤΑ, η κυβέρνηση εξακολουθεί είτε να διατηρεί παράλογους αποκλεισμούς είτε να καθυστερεί οργανωτικές τακτοποιήσεις, ανανεώσεις συμβάσεων και προσλήψεις προσωπικού.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Ποια άμεσα μέτρα θα λάβουν για την ταχεία και δίκαιη στήριξη των πληγέντων στην Καλλονή και τη Σκάλα Καλλονής (νοικοκυριά, επαγγελματίες, αγρότες), όσον αφορά:

- Την καταγραφή ζημιών
- Την ενεργοποίηση των μηχανισμών κρατικής αρωγής και των σχετικών ΚΥΑ
- Την καταβολή προκαταβολών και πλήρων αποζημιώσεων σε συγκεκριμένο και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα

2. Ποιο είναι το ολοκληρωμένο σχέδιο των Υπουργείων για την αντιπλημμυρική θωράκιση της λεκάνης Καλλονής–Τσικνιά, ειδικότερα:

- Πώς και πότε θα αξιοποιηθούν τα υφιστάμενα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας και οι σχετικοί χάρτες για την ιεράρχηση και υλοποίηση έργων (οριοθετήσεις και τακτική συντήρηση ρεμάτων, αντιπλημμυρικά έργα, έργα ανάσχεσης, φυσικές λύσεις στη λεκάνη απορροής);
- Ποια έργα έχουν ήδη χρηματοδοτηθεί ή προγραμματιστεί για την Λέσβο (μέσω ΠΔΕ, ΕΣΠΑ, Ταμείου Ανάκαμψης κ.λπ.), σε ποια φάση βρίσκονται και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής τους;
- Με ποιον τρόπο θα ενισχυθούν θεσμικά και επιχειρησιακά ο Δήμος και η Περιφέρεια (στελέχωση, εξοπλισμός, ασκήσεις ετοιμότητας) ώστε η επόμενη έντονη βροχόπτωση να μη μετατραπεί σε νέα καταστροφή για τους κατοίκους της περιοχής;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ψυχογιός Γεώργιος

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Γαβρήλος Γιώργος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Κοντότολη Μαρίνα

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη (Κατερίνα)

Παπαηλιού Γιώργος

Παππάς Νίκος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)